

FRANSIZCA ÖĞREN AVEC TAHSİN

Le Plus-que-parfait

Geçmişin Geçmiş

"Daha Önce Yapmıştım" — Geçmişte Tamamlanmış Eylem

Bu derste neleri öğreneceksin?

- Plus-que-parfait nedir? Neden "geçmişin geçmiş"?
- Yapısı: avoir/être (imparfait) + participe passé
- Passé composé ve imparfait ile nasıl birlikte çalışır?
- Zaman çizgisi: hangi eylem daha önce oldu?
- Avoir ile mi être ile mi? (Aynı kurallar!)
- Günlük hayatta en sık kullanılan kalıplar

fransizcaogren.net

1 Plus-que-parfait Nedir?

Şimdiye kadar iki geçmiş zaman öğrendin: **passé composé** (bitti, tamamlandı) ve **imparfait** (alışkanlık, tasvir, arka plan). Şimdi üçüncü bir katman geliyor: **plus-que-parfait** — geçmişte anlatılan bir olaydan **daha önce** olan bir eylem.

Bunu Türkçede çok doğal yaparsın ama düşünmezsin:

→ "Eve geldiğimde annem yemeği yapmıştı."

"Geldiğimde" = geçmişte bir an (*passé composé*). "Yapmıştı" = o andan daha önce bitmişti (*plus-que-parfait*).

→ "Sınava girdim ama çalışmamıştım."

"Girdim" = *passé composé*. "Çalışmamıştım" = sınavdan daha önce, *plus-que-parfait*.

Kodlama — Zaman merdiveni: Geçmiş bir merdiven gibi düşün. En üst basamak = **şimdi** (*présent*). Bir basamak aşağı = **geçmiş** (*passé composé* / *imparfait*). İki basamak aşağı = **geçmişin geçmişi** (*plus-que-parfait*). Daha derinde, daha önce olmuş.

2 Zaman Çizgisi: Kim Daha Önce?



→ **Quand je suis arrivé (passé composé), elle avait déjà mangé (plus-que-parfait).**

Geldiğimde, o zaten yemişti. (Yemek yeme → daha önce. Gelme → sonra.)

→ **Il a raté le bus (passé composé) parce qu'il s'était levé tard (plus-que-parfait).**

Otobüsü kaçırdı çünkü geç kalkmıştı. (Geç kalkma → önce. Otobüs kaçıрма → sonra.)

Mantık: Plus-que-parfait her zaman başka bir geçmiş zamandan **daha önce** olan eylemi anlatır. Tek başına kullanılmaz — her zaman bir *passé composé* veya *imparfait* ile birlikte gelir. "Yapmıştım" derken, "yapmıştım **ki...**" diye bir devam beklenir.

3 Yapı: Imparfait + Participe Passé

Plus-que-parfait'in yapısı sana çok tanıdık gelecek çünkü *passé composé* ile **neredeyse aynı**. Tek fark: yardımcı fiil *présent*'te değil, **imparfait'te** çekilir.

	Passé Composé	Plus-que-parfait
--	---------------	------------------

Yapı	avoir/être (présent) + p.passé	avoir/être (imparfait) + p.passé
Örnek (avoir)	j'ai mangé	j'avais mangé
Örnek (être)	je suis allé(e)	j'étais allé(e)
Türkçe	yedim / gittim	yemiştim / gitmiştim

Süper kolay: Passé composé'yi zaten biliyorsun. Plus-que-parfait'te tek değişen şey: **yardımcı fiili imparfait'e çevirmek**. "J'ai mangé" → "J'**avais** mangé". "Je suis allé" → "J'**étais** allé". Participe passé aynı kalır, avoir/être seçimi aynı kalır, accord kuralları aynı kalır. Sadece yardımcı fiilin zamanı değişir!

4 Avoir ile Plus-que-parfait

Kişi	Avoir (imparfait)	+ mangé	Türkçe
je	avais	j'avais mangé	yemiştim
tu	avais	tu avais mangé	yemiştin
il/elle	avait	il avait mangé	yemişti
nous	avions	nous avions mangé	yemiştik
vous	aviez	vous aviez mangé	yemiştiniz
ils/elles	avaient	ils avaient mangé	yemişlerdi

Daha fazla örnek:

- **J'avais fini mes devoirs.** — Ödevlerimi bitirmiştim.
- **Il avait déjà vu ce film.** — Bu filmi zaten görmüştü.
- **Nous avons pris le train.** — Trene binmiştik.
- **Elles avaient lu le livre.** — Kitabı okumuşlardı.

5 Être ile Plus-que-parfait

Aynı kurallar: VANDER TRAMMPPS fiilleri ve se'li fiiller être ile çekilir. Accord da aynen geçerli.

Kişi	Être (imparfait)	+ allé(e)(s)	Türkçe
je	étais	j'étais allé(e)	gitmiştim
tu	étais	tu étais allé(e)	gitmiştin

il	était	il était allé	gitmişti
elle	était	elle était allée	gitmişti
nous	étions	nous étions allé(e)s	gitmiştik
vous	étiez	vous étiez allé(e)(s)	gitmiştiniz
ils	étaient	ils étaient allés	gitmişlerdi
elles	étaient	elles étaient allées	gitmişlerdi

Se'li fiil örneği:

- **Elle s'était levée tôt. — Erken kalkmıştı.**
- **Ils s'étaient couchés tard. — Geç yatmışlardı.**

Hatırla: Avoir mi être mi? VANDER TRAMPPS ve se'li fiiller → être. Diğer her şey → avoir. Bu kural passé composé ile **birebir aynı**. Accord kuralları da aynı (être ile kadın +e, çoğul +s). Tek fark: yardımcı fiilin zamanı.

6 Ne Zaman Kullanılır?

1. Başka bir geçmiş eylemden ÖNCE olan eylem

- **Quand je suis arrivé, il avait déjà mangé.**
Geldiğimde o zaten yemişti.

- **Elle a compris parce qu'elle avait étudié.**
Anladı çünkü çalışmıştı.

2. Sebep-sonuç (neden daha önce olmuştu?)

- **Il était fatigué parce qu'il avait travaillé toute la nuit.**
Yorgundu çünkü bütün gece çalışmıştı.

- **Je n'avais pas mangé, alors j'avais très faim.**
Yememişim, bu yüzden çok açtım.

3. "Zaten, daha önce" ifadeleri

- **J'avais déjà vu ce film. — Bu filmi zaten görmüştüm.**
- **Nous n'avons jamais visité Paris. — Paris'i hiç ziyaret etmemiştik.**

7 Üç Geçmiş Zaman Bir Arada

Gerçek Fransızca'da bu üç zaman bir arada kullanılır. Her birinin rolü farklı:

Zaman	Rol	Türkçe His	Örnek
Plus-que-parfait	Daha önce tamamlanmış	-mişim	j'avais mangé
Passé composé	Oldu, bitti	-dım	j'ai mangé
Imparfait	Arka plan, alışkanlık	-rdım, -yordum	je mangeais

Hepsini bir cümlede görelim:

→ **Il faisait beau (imparfait — arka plan),
j'avais déjà pris mon café (plus-que-parfait — daha önce),
et je suis sorti (passé composé — o an olan eylem).**

Hava güzeldi, kahvemi zaten içmişim ve çıktım.

Sinema kuralı genişletilmiş: Imparfait = sahne, dekor (arka plan). Passé composé = o anda olan olay (aksiyon). Plus-que-parfait = flashback (olaydan önce olmuş sahne). Tıpkı bir filmde geçmişe dönüş sahnesi gibi!

8 Türk Öğrencilerin Hataları

YANLIŞ: Quand je suis arrivé, il a déjà mangé.

DOĞRU: Quand je suis arrivé, il avait déjà mangé.

Neden: "Zaten yemişti" daha önce tamamlanmış → plus-que-parfait (avait mangé).

YANLIŞ: J'étais mangé. (manger avoir ile!)

DOĞRU: J'avais mangé. (manger → avoir, passé composé ile aynı kural)

Neden: Avoir/être seçimi passé composé ile aynı. Manger VANDER TRAMPPS'te yok → avoir.

YANLIŞ: Elle était allé. (kadın, uyum yok!)

DOĞRU: Elle était allée. (être ile → kadın +e)

Neden: Être ile çekimde accord kuralları aynen geçerli (kadın → +e).

YANLIŞ: Il avait allé. (aller être ile!)

DOĞRU: Il était allé. (aller VANDER TRAMPPS → être)

Neden: Aller VANDER TRAMPPS fiili → être (imparfait'te = était).

9 Plus-que-parfait Algoritması

Adım 1: Passé composé'yi nasıl kurarsın? (avoir/être + p.passé)

Adım 2: Yardımcı fiili (avoir/être) imparfait'e çevir.

Adım 3: Participe passé aynı kalır. Accord kuralları aynı.

Kısacası: Passé composé'nin "imparfait versiyonu".

Passé Composé	→	Plus-que-parfait
j'ai mangé	→	j'avais mangé
tu as fini	→	tu avais fini
il a vu	→	il avait vu
je suis allé	→	j'étais allé
elle est partie	→	elle était partie
ils se sont levés	→	ils s'étaient levés

Kodlama: "Plus-que-parfait = passé composé'nin flashback modu. Yardımcı fiili geçmişe bir adım daha geri al."

10 Mini Metin: Geç Kalan Öğrenci

Ce matin, Lucas est arrivé en retard à l'école. Le cours avait déjà commencé. Le professeur lui a demandé : "Pourquoi es-tu en retard ?" Lucas a répondu : "Je me suis réveillé tard parce que je m'étais couché à minuit. J'avais regardé un film et je n'avais pas entendu mon réveil." Le professeur a dit : "La prochaine fois, couche-toi plus tôt !" Lucas était embarrassé parce que tous ses camarades le regardaient.

Bu sabah Lucas okula geç geldi. Ders zaten başlamıştı. Öğretmen ona sordu: "Neden geç kaldın?" Lucas cevapladı: "Geç uyandım çünkü gece yarısı yatmışım. Film izlemiştim ve alarmı duymamışım." Öğretmen dedi: "Bir dahaki sefere daha erken yat!" Lucas utanmıştı çünkü tüm arkadaşları ona bakıyordu.

Analiz: Passé composé (olaylar): est arrivé, a demandé, a répondu, a dit. Plus-que-parfait (daha önce olanlar): avait commencé, m'étais couché, avais regardé, n'avais pas entendu. Imparfait (arka plan): était embarrassé, regardaient. Üç zaman birlikte sahneyi, flashback'i ve olayı anlatıyor!

11 Mini Özet

Plus-que-parfait = geçmişin geçmişi. Bir geçmiş olaydan daha önce tamamlanmış eylem.

Yapı: avoir/être (imparfait) + participe passé. Passé composé'nin flashback modu.

Avoir/être seçimi passé composé ile birebir aynı. VANDER TRAMPPS ve se'li → être.

Accord kuralları da aynı. Être ile: kadın +e, çoğul +s.

Türkçe karşılığı: "-mişim". Yemiştım, gitmişim, görmüşüm.

Anahtar kelimeler: déjà (zaten), jamais (hiç), avant (öncesinde).

Sinema kuralı: imparfait = sahne, passé composé = olay, plus-que-parfait = flashback.

Bu çalışma kâğıdını Tahsin Tan hazırladı.

Fransızcada takıldığınız yer varsa birlikte çalışabiliriz → fransizcaogren.net/iletisim

 [instagram.com/fransizcaogren.avectahsin](https://www.instagram.com/fransizcaogren.avectahsin)

 [youtube.com/@fransizcaogrenavectahsin](https://www.youtube.com/@fransizcaogrenavectahsin)

 [facebook.com/fransizcaogrenavectahsin](https://www.facebook.com/fransizcaogrenavectahsin)

 [tiktok.com/@fransizcaogren0](https://www.tiktok.com/@fransizcaogren0)

 x.com/fransizcaogren0

 bsky.app/profile/fransizcaogren.bsky.social